

FUNCTIEBESCHRIJVING ERVARINGSDESKUNDIGE IN EEN (F)-ACT-TEAM

INLEIDING

De inzet van de ervaringsdeskundige in een (F)-ACT-team is gericht op het ruimte maken voor het unieke herstelproces van cliënten en voor de omslag naar herstelondersteunende zorg.

Herstel

In een herstelproces (her)ontdekken mensen (verloren gewaande) mogelijkheden voor een vervullend leven met of zonder de aandoening. Zij ontdekken dat zij in de gelaagdheid van de eigen ervaringskennis de betekenis kunnen vinden van problemen en symptomen. Diezelfde ervaringskennis biedt de ingang naar het herstel van welbevinden. Methodische zelfhulp is in dit proces ondersteunend.

Vaak staan ervaringen van (zelf)stigmatisering en discriminatie herstel in de weg. Voor de ondersteuning van herstelprocessen is van belang dat (zelf)stigmatisering en discriminatie doorbroken worden en tegenwicht geboden wordt in de vorm van empowerment waardoor mensen voor zichzelf op kunnen komen, zowel op persoonlijk niveau als op het niveau van de zorg en de samenleving.

Methodische zelfhulp en emancipatie zijn de pijlers voor de onderscheidende inzet van ervaringsdeskundige. De inzet van eigen ervaring is hierbij een voorwaarde.

DE FUNCTIE

Resultaatgebieden:

1. Herstel ondersteunende begeleiding
2. Ontwikkeling en positionering ervaringsdeskundigheid
3. Beroepsontwikkeling
4. Administratie

Herstelondersteunende begeleiding:

1. Met inzet van de eigen (en collectieve) ervaringskennis als instrument en de vaardigheden om empowerment te faciliteren, is herstelondersteunende zorg aan cliënten met complexe problematiek verleend, met de cliënt geëvalueerd en in het multidisciplinaire overleg besproken, conform begeleidingsplan.
2. Er is een concrete bijdrage geleverd aan het bevorderen van het herstelproces van cliënten.
3. Veranderingen op psychisch en sociaal gebied zijn gesignaleerd en acties zijn ondernomen.
4. Groepsbijeenkomsten en zelfhulpgroepen zijn begeleid. De ervaringsdeskundige is in staat gesteld om dit samen met andere ervaringsdeskundigen en teamoverstijgend te doen.

5. Het herstel- en cliëntenperspectief is centraal gesteld in het team en zo nodig is stigmatisering binnen het team aan de orde gesteld.
6. Er is een bijdrage geleverd aan normalisering van psychische ontwrichting
7. Het recht op zelfbeschikking met recht op risico (*dignity of risk*) is bespreekbaar gemaakt in contrast met neiging van de zorg te beheersen.

Ontwikkeling ervaringsdeskundigheid en beroepsontwikkeling:

8. Reflectie op de eigen beroepsmatige inzet van de ervaringsdeskundigheid heeft plaatsgevonden en intervisiegroepen zijn bijgewoond.
9. Contact is onderhouden met de nationale ontwikkelingen in de cliënten- en herstelbeweging, en er is betrokkenheid bij de (ontwikkeling van de) regionale herstelacademie.
10. Voorlichting en voorlichtingsbijeenkomsten over het herstelconcept en ervaringsdeskundigheid zijn georganiseerd voor hulpverleners, cliënten en/of hun familie, het regionale netwerk. Hiermee is een bijdrage geleverd aan de verdere profilering van ervaringsdeskundigheid en het herstelconcept.

Gezichtspunten

Kennis

Hbo-werk- en -denkniveau, aangevuld met modules gericht op beroepsmatige inzet van ervaringsdeskundigheid. Kennis van formats, werkwijze en protocollen van de eigen en omliggende organisatorische eenheid voor het afstemmen van ervaringsdeskundige cliëntenzorg. Kennis van eigen kernkwaliteiten en valkuilen. Wijzigingen binnen het vakgebied dienen te worden bijgehouden. Aansluiting met cliënten- en herstelbeweging hierbij een vereiste.

Zelfstandigheid

De werkzaamheden worden uitgevoerd conform afspraken in het begeleidingsplan en in afstemming met het multidisciplinair team, waarbij knelpunten in de begeleiding van cliënten zelfstandig worden opgelost. Groepsbijeenkomsten worden gegeven aan de hand van formats en draaiboeken. Prioriteiten in het werk worden zelf bepaald. Signaleert knelpunten en onderneemt actie. Terugval is mogelijk op collega's, leidinggevende en/of het multidisciplinair team.

Sociale vaardigheden

Sociale vaardigheden zoals tact, doorzettingsvermogen, empathie, kunnen luisteren, professionele nabijheid maar ook afstand bewaren, grenzen kunnen stellen, het vermogen tot confronteren en een professionele beroepshouding zijn vereist bij het bieden van begeleiding en bij het kunnen hanteren van het spanningsveld tussen opvattingen over herstel en genezing. Overtuigingskracht en begrip zijn vereist in contacten met relaties en bij het geven van voorlichting.

Risico's, verantwoordelijkheden en invloed

Er is risico op immateriële schade in het geval van het niet tijdig signaleren van terugval van de cliënt. Dit kan leiden tot lichamelijk/geestelijk letsel van de cliënt en/of imagoschade voor de organisatie. Er bestaat risico op het veroorzaken van immateriële schade bij het geven van voorlichting. Er is het risico op schade aan de eigen positie door de inbreng van nieuwe waarden van herstel.

Uitdrukkingsvaardigheid

Voor het informeren van cliënten, bij het geven van voorlichting en bij de overdrachten worden eisen gesteld aan mondelingen uitdrukkingsvaardigheid. Schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid is vereist bij het rapporteren.

Bewegingsvaardigheid

Bewegingsvaardigheid is nodig bij het gebruik van de computer (typevaardigheid).

Oplettendheid

Oplettendheid is vereist bij het observeren van de cliënt. Onvoldoende oplettendheid kan consequenties hebben voor cliënten en de omgeving. Oplettendheid is vereist bij het centraal stellen van het belang van de cliënt en het behouden van de focus op het herstelconcept.

Overige functie-eisen

Volharding, geduld en doorzettingsvermogen zijn nodig bij het begeleiden van cliënten en het geven van voorlichting. Systematiek en ordelijkheid is vereist bij het rapporteren. Gevoel voor het menselijk lichaam is nodig bij het observeren van cliënten. Het kunnen zijn met de pijn van cliënten vereist in contact te kunnen zijn met eigen ervaringen van pijn in de begeleiding. Integriteit is vereist vanwege het hebben van inzage in persoonlijke gegevens van cliënten. Er worden eisen gesteld aan het voorkomen en gedrag in contacten met cliënten; functionaris heeft hierin een voorbeeldfunctie.

Inconveniënten

Psychische belasting treedt op door de confrontatie met leed van cliënten en door de cultuurverandering die met de inzet van ervaringsdeskundigheid beoogd wordt. Risico op persoonlijk letsel kan optreden door mogelijke agressie van cliënten.